

KØBENHAVNS KOMMUNE
Miljø- og Forsyningsudvalget
Borgmesteren

SUNDHEDSFORVALTNINGEN
Sekretariatet - Rådhuset
MODTAGET

25 NOV. 2005

24 -11- 2005

Sundheds- og Omsorgsudvalget
og
Bygge- og Teknikudvalget

Journalnr.
81.44.00
Dok.nr.: 1704397

Høring af FN miljøaftale for byer

Miljø- og Forsyningsudvalget deltog i juni 2005 i FN's World Environment Day i San Francisco, hvor en miljøaftale for byer blev forelagt. Miljø- og Forsyningsudvalget behandlede den 12. september 2005 en indstilling om, at København skulle tilslutte sig aftalen. Udvalget ønskede ikke at tiltræde aftalen på det foreliggende grundlag og besluttede, at den skulle sendes i høring i Sundheds- og Omsorgsudvalget og i Bygge og Teknikudvalget, og at en ny indstilling med opfølgning på høringen og uddybning af handlingerne og de forventede økonomiske omkostninger efterfølgende skulle forelægges Miljø- og Forsyningsudvalget.

Miljø- og Forsyningsforvaltningen har efterfølgende vurderet de økonomiske konsekvenser af de handlinger, som ligger inden for forvaltningens ansvarsområder.

Sundheds- og Omsorgsudvalget og Bygge- og Teknikudvalget anmodes om en udtalelse om FN aftalen senest den 1. januar 2006.

Venlig hilsen

Winnie Berndtson

Sekretariatet

Rådhuset
1599 København V

Telefon
33 66 28 51

Telefax
33 66 71 30

Direkte telefon
33 66 28 50

E-mail
wibern@mff.kk.dk

www.kk.dk

MILJØAFTALE FOR BYER

**Underskrevet i anledning af FN's Miljøprogram
Verdens Miljødag den 5. juni 2005 i San Francisco, Californien**

GRØNNE BYERS DEKLARATION

Det er fakta, at for første gang i historien lever størstedelen af jordens befolkning nu i storbyerne, og den fortsatte udbygning af byerne vil betyde, at en million mennesker vil flytte til byerne hver uge, dette vil skabe mange nye miljømæssige udfordringer og muligheder; og

Vi tror på, at vi, som borgmestre for byer i hele verden, har en enestående mulighed for ledelsesmæssigt at sørge for en opbygning af rigtige miljømæssige bæredygtige byområder, hensigtsmæssigt opbygget lokalt, set ud fra et kulturelt- og økonomisk synspunkt; og

Vi skal huske på, at i 1945 samledes lederne fra 50 lande i San Francisco for at udarbejde og underskrive FN's traktat; og

Vi anerkender betydningen af forpligtelserne og ånden fra 1972 Stockholm Conference on the Human Environment, the 1992 Rio Earth Summit (UNCED), the 1996 Istanbul Conference on Human Settlements, the 2000 Millennium Development Goals, and the 2002 Johannesburg World Summit on Sustainable Development. Vi kan se miljøaftalen for byerne beskrevet nedenfor som en forlængelse af anstrengelserne til at udvikle bæredygtighed, fremme en levende økonomi, støtte social retfærdighed og beskytte jordens biologiske system.

Derfor vedtages i dag på World Environment Day 2005 i San Francisco, at vi, underskrivende borgmestre, mødes for at skrive et nyt kapitel ind i historien om det globale samarbejde. Vi forpligtiger os til at fremme dette samarbejdsprogram og til at opbygge et økonomisk, dynamisk og bæredygtigt miljø, og at fremme en socialt retfærdig fremtid for vores borgere i byerne; og

Det vedtages endvidere, at vi kontakter vores borgmestrekolleger rundt omkring i verden for at få dem til at underskrive miljøaftalen for byerne og samarbejde med os om at føre aftalen ud i livet; og

Det vedtages endvidere, at når vi underskriver denne miljøaftale for byerne, forpligtiger vi os til at opfordre vores bystyre til at acceptere aftalen og til at gøre vores bedste for at leve op til aftalens handlinger. Ved at gennemføre miljøaftalen for byerne er vores mål at virkeliggøre retten til et rent, sundt og sikkert miljø for alle mennesker i vores samfund.

(underskrifter og datoer)

ENERGI

Vedvarende energi, energieffektivitet, klimaændringer.

Affalds MINIMERING

Nul affald, producentansvar, forbrugeransvar.

BYPLANLÆGNING

Grønt byggeri, byplanlægning, slumområder.

NATUREN I BYEN

Parker, genskabe levesteder for dyr og planter, dyreliv.

TRANSPORT

Offentlig transport, mindre forurenende befordringsmidler, reducere trafikkaos.

MILJØETS SUNDHED

Gift reduktion, sunde fødevarer, rent luft.

VAND

Adgang til vand og rationalisering, bevarelse af drikkevand, reduktion af spildevand.

Energi

Handling 1: Tiltræde og iværksætte en politik med det formål at øge brugen af vedvarende energi for at dække 10 % af byens spidsbelastning af el indenfor de næste 7 år.

Handling 2: Tiltræde og iværksætte en politik, der skal reducere byens spidsbelastning af el med 10 % indenfor de næste 7 år. Dette gøres ved energibesparende foranstaltninger, ved at ændre energibehovet til andre tidspunkter og andre beskyttende foranstaltninger.

Handling 3: Tiltræde en plan for reduktion af drivhusgasser, som reducerer byens emission med 25 % inden 2030 og som indbefatter et regnskabs- og revisionssystem for drivhusgas emissionerne.

Affaldsminimering

Handling 4: Opstille en politik for at opnå nul affald til lossepladser og forbrændingsanstalter inden 2040.

Handling 5: Indføre en omfattende lov i byerne for at reducere brugen af engangsprodukter eller giftige ikke genanvendelige produkter med mindst 50 % om 7 år.

Handling 6: Gennemføre brugervenlige, genanvendelses- og komposteringsprogrammer med det formål at reducere håndtering af fast affald til lossepladser og forbrændingsanstalter med 20 % pr. indbygger om 7 år.

Byplanlægning

Handling 7: Indføre en politik, der påbyder et grønt byggeklassificeringssystem, som gælder for alle nye offentlige bygninger.

Handling 8: Indføre principper og procedurer for byplanlægning, som fremmer større tæthed, blandet arealanvendelse, kvarterer med tilgængelighed for gående, cyklende og handicappede, og hvor arealanvendelse og transport er samordnet med rekreative områder og økologisk genskabelse.

Handling 9: Indføre en politik eller iværksætte et program, som skaber miljømæssige, fordelagtige jobs i slumkvarterer eller kvarterer med lave indkomster.

Naturen i byen

Handling 10: Sikre, at der er mulighed for adgang til offentlige parker eller rekreative områder indenfor en radius af ½ kilometer for hver indbygger inden 2015.

Handling 11: Foretage en opgørelse over omfanget af tilplantede arealer i byen og derefter fastlægge et mål, baseret på en økologisk og lokale overvejelser, for at tilplante og vedligeholde mindst 50 % af alle fortove og pladser, hvor der kan plantes.

Handling 12: Gennemføre lovgivning som beskytter, kritiske korridorer for levesteder for dyr og planter og andre vigtige levesteder, (som særlige vandområder, planter med føde for dyr, ly for dyreliv, brug af naturligt hjemmehørende arter, osv.) mod en ikke bæredygtig udvikling.

Transport

Handling 13: Udvikle og gennemføre en politik, som indenfor 10 år sikrer, at alle borgere inden for ½ kilometer har adgang til offentlig transport, de kan betale.

Handling 14: Vedtage en lov eller iværksætte et program om 7 år, som udelukker bly i benzin (hvor det stadig bliver brugt), formindske svovlindholdet i diesel og benzin, sideløbende med at anvende avancerede emissionsbegrænsning på alle busser, taxaer og offentlige køretøjer for at reducere udsendelse af partikelholdige og forurenede luftarter fra disse køretøjer med 50 %.

Handling 15: Indføre en politik, der på 7 år nedsætter andelen af pendlertrafik med 10 %.

Sundhed og miljø

Handling 16: Hvert år at identificere et produkt, kemikalie eller kemisk forbindelser, som bliver anvendt i byområdet, og som repræsenterer den største risiko for det menneskelige helbred og tiltræde en lov samt fremme incitamentet for at reducere eller eliminere kommunens brug heraf.

Handling 17: Vise fordele for den folkelige sundhed og miljø ved at støtte brugen af økologiske fødevarer, dyrket lokalt. Sørge for at 20 % af alle kommunale institutioner (inklusive skoler) om 7 år serverer økologiske fødevarer.

Handling 18: Etablere Air Quality Index (AQI) til at måle luftforurening og sætte det mål, at reducere antallet af dage kategoriseret i AQI klassen som "usunde" eller "farlige" med 10 % om 7 år .

Vand

Handling 19: Udvikle politikker, der kan øge tilstrækkeligt adgang til rent drikkevand og gøre det tilgængeligt for alle inden 2015. For byer med rent drikkevand med et forbrug på mere en 100 liter pr. indbygger pr. dag er målet at tiltræde og indføre politikker, der skal reducere forbruget med 10 % inden 2015.

Handling 20: Beskytte byens vigtigste drikkevandskilder (fx vandførende lag, floder, søer sumpområder og tilknyttede økosystemer) mod at blive forurenede.

Handling 21: Tiltræde retningslinjer for en kommunal styret spildevandshåndtering og reducere mængden af ubehandlet spildevandsudledninger med 10 % om 7 år ved at bruge genbrugsvand og ved at indføre processer for bæredygtig spildevandsplanlægning, som inkluderer deltagelse af alle berørte samfundsgrupper, og som baseres på sund økonomisk-, sociale- og økologiske principper.

IVÆRKSÆTTELSE OG ANERKENDELSE

De 21 handlinger, som danner miljøaftalen for byer er organiseret ud fra miljøtemaer i byer. De er de beviselige første skridt frem mod en miljømæssig bæredygtighed. For at opnå længerevarende bæredygtighed, må byerne gradvist forbedre arbejdsindsatsen indenfor alle temaerne.

Det vil kræve en åben, gennemskelig og aktiv dialog mellem bystyret, samfundsgrupper, erhvervsliv, akademiske institutioner og andre nøglesamarbejdspartnere at gennemføre miljøaftalen. Aftalernes gennemførelse sker bedst, når beslutninger laves på grundlag af grundige vurderinger af alternativer, hvor den bedste viden er anvendt.

Handlinger gennemført efter aftalen vil for det meste resultere i besparelser som et resultat af borgernes mindre forbrug og bedre sundhed og trivsel. Iværksættelsen af aftalen kan styrke hver enkelt bys mulighed for at fremme og endog kræve ansvarlighed fra leverandører, hvad angår miljø, arbejdsmiljø og menneskelige rettigheder.

Imellem nu og the World Environment Day 2012 skal byerne arbejde på at få gennemført så mange af de 21 handlinger som muligt. Byernes muligheder for at vedtage lokale love og politikker indenfor miljøet varierer meget. Imidlertid vil aftalens succes i sidste ende blive bedømt på basis af de handlinger, der bliver gennemført. Derfor kan aftalen gennemføres ved programmer og aktiviteter, også hvor byerne mangler den påkrævede myndighed til at vedtage love.

Byernes mål er hvert år at udvælge 3 handlinger og forsøge at få dem gennemført. For at identificere byernes fremskridt med at iværksætte aftalen er der oprettet et Grøn By Stjerne Program”.

Ved slutningen af de 7 år skal en by, som har gennemført

19 til 21 handlinger blive kendt som en	**** by
15 til 18 handlinger blive kendt som en	*** by
12 til 17 handlinger blive kendt som en	** by
8 til 11 handlinger blive kendt som en	* by

Bilag 2 Handling i FNs miljøaftale for byer	Vurdering i forhold til mål i København
<p>Handling 1 Tiltræde og iværksætte en politik med det formål at øge brugen af vedvarende energi for at dække 10 % af byens spidsbelastning af el indenfor de næste 7 år. <i>Kommentar: Det er vanskeligt at undersøge muligheden for at dække en del af byens spidsbelastning. Det er mere relevant at se på vedvarende energis andel af det samlede elforbrug.</i></p>	<p>Sammenlagt forventes den vedvarende energi baserede produktion i Østdanmark at stige til 4441 GWh. Elforbruget i Østdanmark antages at stige til 15.260 GWh. Dermed kommer vedvarende energi til at udgøre ca. 29 % af det samlede forbrug i Østdanmark i 2012. Det vurderes således, at København vil komme til at leve op til handling 1. <i>Økonomiske konsekvenser: Ingen</i></p>
<p>Handling 2 Tiltræde og iværksætte en politik der skal reducere byens spidsbelastning af el med 10 % indenfor de næste 7 år. Dette gøres ved energibesparende foranstaltninger ved at ændre energibehovet til andre tidspunkter og andre beskyttende foranstaltninger.</p>	<p>Københavns Kommune kan ikke alene lave en politik det sikrer ændret energibehovet til andre tidspunkter. I Elkrafts Systems "systemplan 2004" er der sat en målsætning om et fleksibelt elforbrug i 2015 som svarer til ca. 5 % af spidsbelastningen. Hvis der skal opnås samlet 10 % reduktion indenfor de næste 7 år kræver det en øget indsats hos netdistributionsselskaberne. Det kan ske ved at etablere et prisfleksibelt elforbrug-marked med det formål at få borgerne til at bruge el om natten for at udjævne spidsbelastningen <i>Økonomiske konsekvenser: Det har ikke nogle økonomiske konsekvenser for Københavns Kommune</i></p>
<p>Handling 3 Tiltræde en plan for reduktion af drivhusgasser, som reducerer byens emission med 25 % inden 2030, og som indbefatter et regnskabs- og revisionssystem for drivhusgas emissionerne. <i>Kommentar: Der er ikke angivet ikke noget basisår for målet om en reduktion på 25 % inden 2030. Miljø- og Forsyningsforvaltningen antager at basisåret er 2005.</i></p>	<p>Københavns Kommune har vedtaget en CO₂-plan, med det mål at reducere CO₂-udledningen med 35 % i perioden 1990 til 2010. CO₂-udledningen er faldet med knap 20 % fra 1990 til 2004. Det vurderes at målet om de 35 % ikke kan realiseres, dels på grund af ændrede forudsætninger på energimarkedet, dels fordi der ikke er afsat midler til at gennemføre alle indsatser i planen. Hvis København skal leve op til denne handling vil det kræve markante nye beslutninger og finansieringer. Som minimum skal der findes finansiering til indsatserne i den nuværende CO₂-plan. Der skal også arbejdes med nye strategier på området som fx øget brændselssubstitution og anvendelse af VE i energiforsyningen, herunder opbygning af lokale (integrerede) energisystemer, brug af Kyoto-mekanismerne, regulering af biltrafikken med fx kørselsafgifter samt en markant øget indsats for at opnå energibesparelser. . Det er desuden tvivlsomt om kommunen alene har virkemidler der kan sikre at kommunen lever op til målet. Udviklingen i CO₂-udledningen i kommunen følges løbende og</p>

	<p>offentliggøres årligt i Københavnernes Grønne Regnskab.</p> <p><i>Økonomiske konsekvenser:</i> Det er vanskeligt at beregne hvad det vil koste at leve op til en reduktion på 25 % frem til 2030 i forhold til 2005, men der er tale om et tocifret milliardbeløb</p>
<p>Handling 4 Opstille en politik, for at opnå nul affald til lossepladser og forbrændingsanstalter inden 2040.</p>	<p>I København genanvender vi ca. 55 %, forbrænder ca. 40 %, deponerer ca. 3 % og specialbehandler ca. 2 %. I følge Affaldsplan 2008 skal affald til forbrænding reduceres, og det er prioriteret lavere end genanvendelse, men der er ikke formuleret en egentlig politik om, at intet affald i fremtiden skal gå til deponering eller forbrænding. Det er ikke realistisk, at der inden for en overskuelig fremtid ikke vil skulle gå affald til forbrænding og deponering. København kommer derfor sandsynligvis ikke til at leve op til denne handling, med mindre den indarbejdes som mål i næste affaldsplan.</p> <p><i>Økonomiske konsekvenser:</i> Det er yderst vanskeligt at vurdere de økonomiske konsekvenser, da det kræver at der udvikles en række nye genanvendelsesmuligheder for det forbrændingsegnete affald. Desuden vil København miste en energikilde i form af forbrændingsenergi som skal erstattes af en anden energiform. Der er samlet set formodentlig tale om et milliardbeløb.</p>
<p>Handling 5 Indføre en omfattende lov i byerne for at reducere brugen af engangsprodukter eller giftige ikke genanvendelige produkter med mindst 50 % om 7 år.</p>	<p>Det er ikke muligt lokalt at lovgive om at forbyde anvendelsen af produkter, men kommunen kan i et vist omfang stille krav via egne indkøbsordninger. Ifølge FN aftalens generelle bemærkninger, er det ikke nødvendigt at gennemføre en egentlig lov. Det er også muligt at leve op til handlingen ved andre tiltag.</p> <p>Affaldsminimering er et af nøgleordene i Affaldsplan 2008, men også et af de vanskelige områder. På virksomhedsområdet er der udarbejdet en affaldsminimeringsstrategi. I forhold til borgerne gennemføres kampanjer. Der er ved at blive udarbejdet en kemikaliestrategi i Dogme regi.</p> <p>Det vil kræve en meget væsentlig ny indsats for at København om syv år kan leve op til denne handling.</p> <p><i>Økonomiske konsekvenser:</i> Det vil formodentlig koste et to cifret millionbeløb at gennemføre kampanjer og give støtte til projekter og forsøg.</p>

<p>Handling 6 Gennemføre brugervenlige genanvendelses- og komposteringsprogrammer med det formål at reducere håndtering af fast affald til lossepladser og forbrændingsanstalter med 20 % pr. indbygger om 7 år.</p>	<p>Der er ikke planer om at indføre separat indsamling af bioaffald fra husholdninger i København. Der er blevet foretaget en vurdering af økonomi og miljø ved indsamling af bioaffald, og den viser, at mængderne er små, og at indsamlingen bliver dyr i forhold til den samlede miljøgevinst. Forbrænding er blevet vurderet som den bedste miljøøkonomiske løsning i dag. Affaldsordningerne skal ifølge affaldsplanen gøres mere brugervenlige for at opnå en øget sortering og genanvendelse, men der er ikke fastlagt et måltal.</p> <p><i>Økonomiske konsekvenser:</i> Handlingen må ses som en kortsigtet udgave af handling 4, og vil formodentlig koste et trecifret million beløb.</p>
<p>Handling 7 Indføre en politik, der påbyder et grønt byggeklassificeringssystem, som gælder for alle nye offentlige bygninger.</p>	<p>Københavns Kommune har udviklet et sæt miljømæssigt bæredygtige retningslinier inden for bygge- og anlægsområdet. Alt kommunalt og kommunalt støttet byggeri og anlægsarbejdet er omfattet af retningslinierne. Fra udgangen af 2005 skal miljørigtig projektering ligeledes anvendes til alt kommunalt og støttet byggeri samt anlægsarbejde.</p> <p><i>Økonomiske konsekvenser:</i> Der er ikke nogle nye økonomiske konsekvenser.</p>
<p>Handling 8 Indføre principper og procedurer for byplanlægning, som fremmer større tæthed, blandet arealanvendelse, kvarterer med tilgængelighed for gående, cyklende og handicappede, og hvor arealanvendelse og transport er samordnet med rekreative områder og økologisk genskabelse.</p>	<p>I kommunens planlægning (trafikplanlægning og kommuneplanlægning) er der i dag stor fokus på tæthed, blandet arealanvendelse og tilgængelighed. Rekreative områder og transportforsyning indgår med vægt i planlægningen af arealanvendelsen. Kommunen bruger store ressourcer på genopretning af fortidens synder, hvad angår oprensning af forurenede jord samt genopretning af vandområderne i byen. Ligeledes indfører kommunen økologiske fødevarer i kommunale køkkener og kantiner for at støtte økologisk jordbrug uden brug af pesticider (med henblik på at beskytte grundvandet).</p> <p>Det er meget uklart, hvad der ligger i handling 8, og det er svært at vurdere – både hvor København står i dag – og hvor vi står i 2012. Formentlig lever København allerede i dag overordnet set op til denne handling. (ØF og BTF ansvarlig for byplanlægning).</p> <p><i>Økonomiske konsekvenser:</i> Formodentlig ikke nogle nye økonomiske konsekvenser.</p>
<p>Handling 9 Indføre en politik eller iværksætte</p>	<p>Kommunen har ikke en decideret politik eller et</p>

<p>et program, som skaber miljømæssige, fordelagtige jobs i slumkvarterer eller kvarterer med lave indkomster.</p>	<p>program med henblik på at skabe miljømæssige, fordelagtige jobs i kvarterer med lave indkomster. Kommunen gennemfører dog en helhedsorienteret indsats i sådanne kvarterer i forbindelse med kvarterløft og områdeløft (ØF ansvarlig for jobskabelse)</p>
<p>Handling 10 Sikre, at der er mulighed for adgang til offentlige parker eller rekreative områder indenfor en radius af ½ kilometer for hver indbygger inden 2015.</p>	<p>Københavns Kommune har i dag et mål om, at der skal være lettilgængelige muligheder for udendørs ophold til rådighed inden for en afstand af 400 meter fra boligen. (BTF ansvarlig). <i>Økonomiske konsekvenser:</i></p>
<p>Handling 11 Foretage en opgørelse over omfanget af tilplantede arealer i byen, og derefter fastlægge et mål, baseret på økologiske og lokale overvejelser, for at tilplante og vedligeholde mindst 50 % af alle fortove og pladser, hvor der kan plantes.</p>	<p>Kommunen opgør årligt omfanget af grønne arealer i byen og offentliggør dette i Københavnerens Grønne Regnskab. Kommunen har et mål om, at der i forbindelse med planer og nybyggeri skal tages stilling til, hvordan eksisterende grønne områder kan indpasses i kommende anlæg, og hvordan nye grønne områder og grønne gaderum samt vandområder kan udvikles i lokalområderne. Kommunen har ligeledes et mål om, at byens parker og grønne friarealer skal udvikles og plejes efter økologiske principper og med biologisk mangfoldighed for øje. (BTF ansvarlig). <i>Økonomiske konsekvenser:</i></p>
<p>Handling 12 Gennemføre lovgivning som beskytter kritiske korridorer for levesteder for dyr og planter og andre vigtige levesteder, (som særlige vandområder, planter med føde for dyr, ly for dyreliv, brug af naturligt hjemmehørende arter, osv.) mod en ikke bæredygtig udvikling.</p>	<p>Kommunen gennemfører som sådan ikke lovgivning på området, men er underlagt national lovgivning og EU-lovgivning, som har til hensigt at beskytte. Fx sikrer direktivet om strategisk miljøvurdering at alle fysiske planer og programmer bliver miljøvurderet, hvis de har en væsentlig indvirkning på miljøet. Vurderingen skal blandt andet indeholde en vurdering af påvirkningen på flora, fauna og den biologiske mangfoldighed i den udstrækning det er relevant. (BTF ansvarlig). <i>Økonomiske konsekvenser:</i></p>
<p>Handling 13 Udvikle og gennemføre en politik, som indenfor 10 år sikrer, at alle borgere inden for ½ kilometer har adgang til offentlig transport, de kan betale.</p>	<p>For at fremme anvendelsen af kollektiv trafik har kommunen et mål om, at byudviklingen hovedsagligt skal ske stationsnært. Hvis Metroens 4. etape – Metroringen – etableres, vil godt 85 % af boliger, arbejdspladser og studiesteder i brokvartererne og i Det Centrale Byområde ligge højst 600 meter fra en station. Den kollektive trafikforsyning i de øvrige områder i byen dækkes primært af busser. (BTF ansvarlig). <i>Økonomiske konsekvenser:</i></p>
<p>Handling 14 Vedtage en lov eller iværksætte</p>	<p>Indholdet af stoffer i brændstof er ikke et</p>

<p>et program, som udelukker bly i benzin (hvor det stadig bliver brugt), formindske svovlindholdet i diesel og benzin, sideløbende med at anvende avancerede emissionsbegrænsning på alle busser, taxaer og offentlige køretøjer for at reducere udsendelse af partikelholdige og forurenede luftarter fra disse køretøjer med 50 % om 7 år.</p>	<p>kommunalt ansvarsområde i Danmark. Bly i benzinen anvendes ikke længere i Danmark. Svovlindholdet formindskes løbende efterhånden som EU-krav strammes.</p> <p>Kommunen har besluttet at de kommunale køretøjer og de køretøjer som kører for kommunen skal have påmonteret partikelfiltre med henblik på at mindske partikelforureningen. Kommunen har ligeledes ansøgt Justitsministeriet om lov til at etablere en miljøzone i byen. Kommunen har dog fået afslag på denne ansøgning.</p> <p>HUR stiller krav til entreprenørerne i forbindelse med nye kontrakter. Det har betydet, at mere end 50 % af dieselbusserne i dag kører med filter, og knap 25 % af busserne kører på gas. I 1997 var næsten alle busser dieselbusser uden filter.</p> <p><i>Økonomiske konsekvenser:</i> Formindskelse af svovlindholdet i benzin og diesel er allerede besluttet på EU-niveau, og er derved i princippet allerede finansieret. Alle kommunale biler over 3,5 tons er allerede forsynet med partikelfiltre, der reducerer partikeludslippet med mindst 80% . Det vil koste ca. 25 mio. kr. at montere filtre på kommunens mindre biler (1.200 biler à 25.000 kr. pr. partikelfilter).</p>
<p>Handling 15 Indføre en politik, der på 7 år nedsætter andelen af pendlertrafik med 10 %.</p>	<p>Siden 1995 er udpendlingen steget med 20 %, mens indpendlingen har været næsten konstant. Udpendlere bruger i stor udstrækning bil, da arbejdspladserne i omegnen ligger langt fra stationerne. Kommunen forventer at biltrafikken fortsat vil stige. Det er kommunens mål, at sikre et velfungerende transportsystem til betjening af byen med en væsentlig mindre miljøpåvirkning end i dag. Dette betyder, at den øgede trafikale aktivitet ses tilgodeset ved øget brug af kollektiv trafik og cykel, og at miljøproblemerne søges mindsket. (BTF ansvarlig).</p> <p><i>Økonomiske konsekvenser:</i></p>
<p>Handling 16 Hvert år at identificere et produkt, kemikalie- eller kemiske forbindelser, som bliver anvendt i byområdet, og som repræsenterer den største risiko for det menneskelige helbred og tiltræde en lov samt fremme incitamentet for at reducere eller eliminere kommunens brug heraf.</p>	<p>Københavns Kommune er medlem i Dogme 2000 samarbejdet, hvor der gennemføres et projekt om blandt andet kemi. I dette projekt udpeges 11 indsatsområder, hvor de deltagende kommuner bør prioritere en indsats. Det vurderes at disse stemmer overens med kravet til at identificere produkter. Hvis København fuldt ud skal leve op til handling 16, bør der hvert år gøres en særlig indsats i forhold til et af disse områder.</p>

	<p><i>Økonomiske konsekvenser:</i> De økonomiske omkostninger til at ”fremme incitamentet for at reducere eller eliminere kommunens brug af et identificeret produkt, kemikalie- eller kemisk forbindelse” afhænger fuldstændigt af ambitionsniveauet for at leve op til denne handling. Udgiften til gennemførelse af handling 16 vil således kunne variere mellem 100.000 kr. årligt (fremme incitamentet) til mange mio. kr. årligt (eliminere).</p>
<p>Handling 17 Vise fordele for den folkelige sundhed og miljø ved at støtte brugen af økologiske fødevarer, dyrket lokalt. Sørge for at 20 % af alle kommunale institutioner (inklusive skoler) om 7 år serverer økologiske fødevarer.</p>	<p>Det er besluttet i Københavns Kommune, at 75 % af de fødevarer som serveres af kommunen skal være økologiske. Målet om at 20 % af institutionerne serverer økologiske fødevarer, er allerede nået. Der indgår ikke krav i det danske økologi begreb, om at fødevarerne skal være lokalt produceret.</p> <p><i>Økonomiske konsekvenser:</i> Ingen nye økonomiske konsekvenser.</p>
<p>Handling 18 Etablere Air Quality Index (AQI) til at måle luftforurening og sætte det mål, at om 7 år at reducere antallet af dage kategoriseret i AQI klassen som ”usunde” eller ”farlige” med 10 %.</p> <p><i>Kommentar: AQI er et indeks for daglig rapportering af luftkvalitet og hvilke sundhedsmæssige effekter den kan have. Det anvendes primært i USA.. Luftkvaliteten opdeles i god, moderat, usund for følsomme grupper, usund, meget usund og farlig.</i></p>	<p>I Danmark er luftforurening et nationalt ansvarsområde og er underlagt EU-grænseværdier. Københavns Kommune måler dog løbende luftforureningen i byen i samarbejde med staten. Målingerne retter sig primært mod at vurdere luftkvaliteten set i forhold til overholdelse af EU-grænseværdierne.</p> <p>Luftmålinger indikerer, at det ikke bliver muligt at overholde grænseværdierne for NO₂ ved udgangen af 2010 og for partikler ved udgangen af 2005. Ifølge EU-direktiv skal grænseværdierne overholdes senest på disse tidspunkter. Selv med udgangspunkt i de initiativer, der er taget fra EU kommissionens side, og initiativer angivet i Trafik- og Miljøplanen for Københavns Kommune, viser beregninger, at omkring 80 gadestrækninger vil ligge over NO₂ grænseværdierne i 2010.</p> <p>Kommunale virkemidler, såsom to havnetunneller kombineret med fredeliggørelse af indre by og Metro Cityring, vil næsten ingen effekt have. Betalingsring eller kørselsafgifter vil have en synlig effekt. Fremskyndelse af yderligere renere teknologier kombineret med en miljøzone med skærpede emissionskrav i København vil have størst effekt. Det skal understreges, at ingen af virkemidlerne er tilstrækkelig effektive til, at det bliver muligt at overholde NO₂ grænseværdien til tiden. Hvis der ikke bliver sat ind med</p>

	<p>ekstraordinære virkemidler, svarer det til, at vejtrafikken i 2010 skal reduceres med knap 40 % før grænseværdierne kan overholdes.</p> <p><i>Økonomiske konsekvenser:</i> Københavns Kommune har i 2005 vurderet omkostningerne og indtægterne for de tre modeller for kørselsafgifter.</p> <p>Anlægsomkostningerne varierer fra 0,3 mia. kr. til 1,2 mia. kr. Nettoprovenuet over 10 år vurderet til mellem 8 mia. kr. og 38 mia. kr.</p>
<p>Handling 19 Udvikle politikker, der kan øge tilstrækkeligt adgang til rent drikkevand og gøre det tilgængeligt for alle inden 2015. For byer med rent drikkevand med et forbrug på mere en 100 liter pr. indbygger pr. dag er målet at tiltræde og indføre politikker, der skal reducere forbruget med 10 % inden 2015.</p>	<p>I dag har alle københavnere adgang til rent drikkevand. Forbruget var i 2003 127 l/person/dag. Målet er (Vandforsyningsplan 2001 og formodentlig også udkast til Vandforsyningsplan 2005) et forbrug på 120 l/person/dag i 2005 og 110 l/person/dag i 2010. Det betyder, at København har et mål om en reduktion af vandforbruget på 13 % inden 2010, hvilket lever op til målet om en reduktion på 10 % inden 2015 i FN's miljøaftale.</p> <p><i>Økonomiske konsekvenser:</i> Det er i forbindelse med Ideoplæg til Vandforsyningsplan 2005 overslagsmæssigt beregnet (med en lang række forbehold), at det vil koste ca. 240 mio. kr. at nå ned på målet om et vandforbrug på 110 l/person/dag i 2010 eller ca. 48 mio. kr. årligt frem til 2010.</p>
<p>Handling 20 Beskytte byens vigtigste drikkevandskilder (fx vandførende lag, floder, søer sumpområder og tilknyttede økosystemer) mod at blive forurenede.</p>	<p>I dansk lovgivning gives der hjemmel til beskyttelse af grundvandet (til drikkevandsforsyning) gennem bl.a. Vandforsyningsloven, Jordforureningsloven og Miljøbeskyttelsesloven. Alt Københavns drikkevand dannes udenfor kommunegrænsen. Derfor arbejder Miljøkontrollen og Københavns Energi i egenskab af h.h.v. kommunal- og amtskommunal myndighed og vandforsynings selskab ud fra ovenstående love på at sikre og beskytte grundvandet både udenfor og indenfor kommunen. Endvidere indgår MJK og KE i en lang række frivillige samarbejder (fx Vandplan Sjælland, skovrejsningsprojekter) til beskyttelse af grundvandet på Sjælland og dermed for beskyttelse af københavnernes drikkevand.</p> <p><i>Økonomiske konsekvenser:</i> Københavns Kommune henter sit drikkevand udenfor Københavns Kommune, hvor indvindingen i alt overvejende grad er baseret på rent grundvand, der kun behøver en meget begrænset rensning.</p>

	<p>Amter og kommuner har udgifter til beskyttelsen af denne vandressource. Københavns Energi bruger ca. 38 mio. kr. årligt til at beskytte grundvandsinteresserne.</p>
<p>Handling 21 Tiltræde retningslinjer for en kommunal styret spildevandshåndtering og reducere mængden af ubehandlet spildevandsudledninger med 10 % om 7 år ved at bruge genbrugsvand og ved at indføre processer for bæredygtig spildevandsplanlægning, som inkluderer deltagelse af alle berørte samfundsgrupper, og som baseres på sunde økonomiske, sociale og økologiske principper.</p> <p><i>Kommentar: FN har ikke en klar definition af hvad der menes med "sunde økonomiske, sociale og økologiske principper". FN har i forbindelse med Rio konferencen i 1992 fastlagt at en bæredygtig udvikling omfatter de tre områder. Det er op til den enkelte by at fortolke hvad man lægger i sunde principper.</i></p>	<p>Københavns Kommune har reduceret udledningen af ubehandlet spildevand fra overløb med cirka 50 % siden 1995. Reduktionen er sket ved etablering af regnbassiner og grønne rensningsanlæg.</p> <p>Mængden af spildevand, der ledes udenom rensningsanlæggene under regnvejr, udgør ca. 3,5 % af den årligt rensede spildevandsmængde. Fordi spildevand har et højere stofindhold, udgør de aflastede stofmængder mellem 20 og 50 % af stofmængden udledt med rensed spildevand. De nuværende mængder af spildevand, der udledes fra overløb, forventes yderligere reduceret med ca. 40 % inden 2008. Inden 2015 forventes overløbene reduceret yderligere. Størrelsen af denne reduktion er endnu ikke fastlagt.</p> <p><i>Økonomiske konsekvenser:</i> Der er ingen yderligere økonomiske konsekvenser.</p>